

TRANG THÔNG TIN VỀ LUẬN ÁN

Tên đề tài LATS *Các yếu tố tác động tới hoạt động tăng trưởng xanh của doanh nghiệp tại các khu công nghiệp tỉnh Đồng Nai.*

Chuyên ngành: Kinh tế học, Mã số: 62310101

Họ và tên NCS: Nguyễn Anh Tuấn Mã số NCS: NCS101011312

Người hướng dẫn khoa học:

1: PGS.TS Nguyễn Tiến Dũng;

2. PGS.TS Trần Nguyễn Ngọc Anh Thư

Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Kinh tế - Luật, Đại học Quốc gia TP.HCM.

1. TÓM TẮT LUẬN ÁN

Luận án đánh giá thực trạng triển khai hoạt động TTX của các doanh nghiệp tại khu công nghiệp tỉnh Đồng Nai. Để lý giải nguyên nhân, nghiên cứu thực hiện phân tích các yếu tố tác động tới mức độ triển khai các hoạt động này từ mô hình hồi quy tuyến tính đa biến, với biến phụ thuộc là: điểm TTX của doanh nghiệp (tính bằng tổng điểm triển khai các hoạt động tăng trưởng xanh) và các nhóm biến độc lập là:

(1) cảm nhận của doanh nghiệp về sức ép của các bên hữu quan: bên trong và bên ngoài doanh nghiệp

(2) biến đặc thù của doanh nghiệp: quy mô vốn; lĩnh vực hoạt động; mức độ hội nhập quốc tế.

Luận án kết hợp phương pháp nghiên cứu hỗn hợp, sử dụng cả định tính và định lượng, thông qua khảo sát 252 doanh nghiệp trên địa bàn các khu công nghiệp. Nghiên cứu đã chỉ ra việc triển khai các hoạt động tăng trưởng xanh còn ở mức độ nhỏ lẻ, liên quan đến những cải tiến trong nội bộ doanh nghiệp. Theo biểu đồ sự kết hợp giữa sản xuất bền vững và cải tiến sinh thái, các hoạt động tăng trưởng triển khai chủ yếu liên quan đến công nghệ, nhằm các mục tiêu về kiểm soát ô nhiễm, hoặc sản xuất sạch hơn. Những cải tiến có tính gắn kết các doanh nghiệp, hoặc thúc đẩy lan tỏa, tạo ra xu hướng tiêu dùng xanh hơn còn rất hạn chế. Ngoài ra, những cải tiến hoặc các biện pháp công nghệ chủ yếu xuất phát từ những cải tiến nhỏ, hướng đến nâng cao hiệu quả sản xuất.

Cùng với đó, mô hình hồi quy tuyến tính đa biến đã chỉ ra có các yếu tố thuộc sức ép của các bên hữu quan:

(1) Định hướng tăng trưởng xanh;

(2) Sức ép từ phía lao động;

(3) Sức ép từ cổ đông

(4) Sức ép từ tổ chức tài chính

Và các biến thuộc đặc thù của doanh nghiệp

(5) Quy mô vốn

(6) Mức độ hội nhập quốc tế

(7) Lĩnh vực hoạt động

Có tác động tới mức độ triển khai các hoạt động TTX của doanh nghiệp. Kết quả này đã giúp lý giải cho những hạn chế trong kết quả triển khai các hoạt động TTX từ doanh nghiệp trong khu công nghiệp tỉnh Đồng Nai:

- Mục tiêu của doanh nghiệp theo lợi nhuận;
- Thể chế của chúng ta còn những kẽ hở để doanh nghiệp có thể tận dụng được;
- Cần có sự phối hợp từ phía các bên hữu quan nhằm thúc đẩy YYS, tuy nhiên tại Việt Nam, các yếu tố thuộc người tiêu dùng, đối thủ cạnh tranh chưa thấy có sự tác động tới việc triển khai hoạt động của doanh nghiệp;
- Các yếu tố khác thuộc nội tại của doanh nghiệp (tài chính; nhân lực; sự khác biệt về sản phẩm...).

Trên cơ sở những đánh giá và giải thích nguyên nhân này, tác giả đề xuất hệ thống các giải pháp thúc đẩy TTX của doanh nghiệp trong KCN tỉnh Đồng Nai nói riêng, hay các doanh nghiệp khác nói chung như sau:

- Thay đổi nhận thức của doanh nghiệp về tăng trưởng;
- Tăng cường hiệu quả, khắc phục hạn chế trong quản lý nhà nước về môi trường;
- Tăng cường nhận thức và sức ép của các bên hữu quan đối với việc triển khai các hoạt động TTX;
- Hỗ trợ tài chính, công nghệ hay nhân lực hướng đến TTX cho doanh nghiệp;
- Hình thành các KCN sinh thái.

2. NHỮNG KẾT QUẢ MỚI CỦA LUẬN ÁN

Một là, luận án đã tổng hợp các hoạt động triển khai TTX của doanh nghiệp dựa trên cách tiếp cận về cải tiến sinh thái và sản xuất bền vững theo các nhóm:

- Lồng ghép TTX vào chiến lược của doanh nghiệp;
- Tìm nguồn nguyên liệu sạch hơn để thay thế;
- Cải tiến công nghệ theo hướng giảm thiểu chất ô nhiễm;
- Đề ra mục tiêu giảm thiểu mức phát thải và công tác bảo vệ môi trường;
- Sử dụng hiệu quả nguồn năng lượng;
- Sử dụng tiết kiệm nguồn nước;
- Đầu tư nhân lực cho tăng trưởng xanh;

- Sản xuất sản phẩm và dịch vụ xanh.

Hai là, luận án xây dựng tiêu chí đánh giá TTX của doanh nghiệp trong khu công nghiệp trên cơ sở đánh giá mức độ triển khai các hoạt động TTX theo các nhóm hoạt động: với tổng cộng 35 tiêu chí, đánh giá mức độ triển khai mỗi tiêu chí: 0: chưa triển khai; 1: đang xem xét triển khai; 2: đã triển khai. Từ đó đánh giá mức độ triển khai hoạt động TTX của doanh nghiệp bằng tổng điểm triển khai theo từng tiêu chí.

Ba là, luận án tìm hiểu các yếu tố tác động tới mức độ triển khai hoạt động TTX của doanh nghiệp thông qua mô hình hồi quy tuyến tính đa biến. Kết quả đã chỉ ra có sự tác động từ sức ép các bên hữu quan đến việc triển khai các hoạt động TTX của doanh nghiệp. Đặc biệt yếu tố về sức ép từ phía định hướng TTX của Ban Quản lý các khu công nghiệp đến mức độ triển khai hoạt động TTX của doanh nghiệp. Bên cạnh đó, nghiên cứu cũng chỉ ra còn các yếu tố thuộc đặc thù doanh nghiệp cũng tác động tới mức độ triển khai hoạt động TTX của doanh nghiệp bao gồm: (1) quy mô vốn; (2) lĩnh vực hoạt động của doanh nghiệp; (3) mức độ hội nhập quốc tế.

3. CÁC ỨNG DỤNG/ KHẢ NĂNG ỨNG DỤNG TRONG THỰC TIỄN HAY NHỮNG VẤN ĐỀ CÒN BỎ NGỎ CẦN TIẾP TỤC NGHIÊN CỨU

Việc xây dựng tiêu chí đánh giá TTX của doanh nghiệp đã được một số tổ chức, địa phương ban hành, tuy nhiên các bộ tiêu chí này thường chỉ đề cập đến nội dung ý thức, chấp hành quy định về môi trường mà chưa nhấn mạnh đến khía cạnh vai trò, tác động của việc triển khai các hoạt động này với hiệu quả của doanh nghiệp. Bộ tiêu chí trong luận án đưa ra trên cơ sở kế thừa và tiếp cận theo 2 góc độ cải tiến sinh thái và sản xuất bền vững góp phần giải quyết được các hạn chế này.

Ngoài ra, với mô hình hồi quy, nghiên cứu đã chỉ ra các yếu tố tác động tới việc triển khai các hoạt động TTX, từ đó đề xuất hệ thống 5 giải pháp thúc đẩy triển khai hoạt động TTX của doanh nghiệp, những giải pháp này dựa trên cơ sở khoa học nên góp phần giúp các nhà xây dựng chính sách ra các quyết định liên quan.

Cuối cùng, mặc dù còn nhiều nỗ lực nhưng nghiên cứu còn một số hạn chế nhất định: dữ liệu định lượng phản ánh hiệu quả TTX chưa được thu thập; điểm TTX có hệ số đồng đều, chưa xây dựng trọng số cho từng nhóm; số lượng mẫu khảo sát còn hạn chế, nên chỉ dừng lại ở mô hình hồi quy... Đây cũng là gợi ý cho các nghiên cứu khác tiếp theo.

GIẢNG VIÊN HƯỚNG DẪN

NGHIÊN CỨU SINH

PGS.TS Nguyễn Tiến Dũng

Nguyễn Anh Tuấn

XÁC NHẬN CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ- LUẬT